OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan nuorison teemavuodesta 2022

Johtaja Henni Axelin, opetus- ja kulttuuriministeriö

Nuorison teemavuosi vuonna 2022

- Ursula von der Leyenin ehdotus syyskuussa 2021: vuosi 2022 nimetään Euroopan nuorison teemavuodeksi kunnianosoituksena nuorten covid-19-pandemian aikana osoittamasta selviytymiskyvystä ja jotta nuorille annetaan vaikutusmahdollisuuksia muovata Euroopan tulevaisuutta pandemian jälkeisessä maailmassa.
- Euroopan nuorison teemavuoden iskulause oli ”Tuo äänesi kuuluviin”, ja teemavuoden tavoitteena oli tarjota nuorille myönteisiä tulevaisuudennäkymiä, lisätä heidän osallistumistaan yhteiskunnalliseen toimintaan Lissabonin sopimuksen mukaisesti ja parantaa heidän mahdollisuuksiaan tulla kuulluksi EU:n päätöksenteossa.
- Mm. tuhansia nuorten omia tapahtumia, koordinaattoreita, mikroavustuksia.

Tiedonannon sisältö: Teemavuoden jatkotoimet

1. Nuorten äänen vahvistaminen EU:n päätöksenteossa
   - Nuorisotestin käyttöönottaminen
   - Kansallisten nuorisokoordinaattorien perustaminen

2. Nuoria koskevia huolenaiheiden käsitteleminen kaikilla politiikka-aloilla

Nuorten äänen vahvistaminen EU:n päätöksenteossa

- Nuorisotestin käyttöönottaminen
  - Paremman sääntelyn välineiden hyödyntäminen sekä vaikutusten arviointi nuorten kannalta neljän keskeisen vaiheen kautta: aloitteen merkityksellisyyden arviointi, nuorten kuulemiset, vaikutustenarviointi sekä valvonta’
  - COM toivoo käyttöönotettavan EU-tasolla ja kansallisesti; kannatamme EU-tasolla, mutta katsomme kansallisella tasolla olevan asian, joka jäsenvaltioiden päätettävissä.
  - Lisäksi olemassa olevien kuulemisvälineiden parempi hyödyntäminen, kuten kansalaispaneelit, nuorisodialogi, nuorisokonferenssit.
- Kansallisten nuorisokoordinaattorien perustaminen
  - Tarkkaa roolia ei määritelty tiedonannossa. Suhtaudumme varauksellisesti, jäsenmaille tulee jättää liikkumavaraa kansallisten erityispiirteiden toteuttamiseen.

Nuoria koskevia huolenaiheiden käsitteleminen kaikilla politiikka-aloilla

- Teemavuoden jatkotoimissa otetaan huomioon nuorten tärkeimmät huolenaiheet erityisesti viidellä keskeisellä nuorten kannalta merkittävällä politiikan alalla: terveys ja hyvinvointi, ympäristö ja ilmasto, koulutus, kansainvälinen yhteistyö ja eurooppalaiset arvot, työllisyys ja osallisuus.

- Koulutus oli teemavuonna tärkeä aihe, vietettiin Erasmus+ -ohjelman 35-vuotisjuhlaa ja aloitettiin uudelleen ulkomailla opiskelu pandemian jälkeen. Koulutukseen liittyviä toimia muun muassa: vahvistaa Erasmus+ -ohjelman kouluille suunnattuja Jean Monnet -toimintoja EU:n yhdentymistä ja arvoja koskevan oppimisen edistämiseksi varhaisesta iästä lähtien sekä kannustaa jäsenvaltioita lisäämään nuorten koulutus-, urheilu-, vapaaehtoistoiminta- ja työllistymismahdollisuuksia maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla.